

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 12P/165/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7821202937
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Antónia Svičinová
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2021:7821202937.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rožňava sudkyňou JUDr. Antóniou Svičinovou, v konaní starostlivosti súdu o mal. deti G.: R., O.. XX.XX.XXXX a X., O.. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, zast. kolíznym opatrovníkom: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Rožňava, Šafárikova 112, 048 01 Rožňava, deti rodičov: matka - R. D., O.. XX.XX.XXXX, V. B. X a otec - U. G., O.. XX.XX.XXXX, V. F. XXX, na návrh otca o zníženie výživného, takto

rozhodol:

Návrh otca na zníženie výživného zamietá.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 19.10.2021 sa otec domáhal zníženia výživného na maloleté dcéry.
2. Svoj návrh odôvodnil tým, že poberá opatrovateľský príspevok - 508,00 eur mesačne. Jeho mesačné náklady sú: vyživovacia povinnosť na maloleté deti po 70,00 eur na každé dieťa, nájom 140,00 eur, elektrina 20,00 eur, televízia a mobil 56,00 eur, domáce väzenie 46,00 eur, spolu cca 502,00 eur. Je obmedzený - 3 roky domácim väzením, nevie si nájsť prácu.
3. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov a prečítaním listín zo súdneho spisu a po takto vykonanom dokazovaní bol zistený nasledovný skutkový a právny stav.
4. Otec na pojednávaní konanom dňa 30.11.2021 uviedol: Návrh som podal z dôvodu, že momentálne mi to nevychádza, nemám z čoho žiť a z dôvodu toho, že mám tri roky domáce väzenie, neviem si nájsť inú prácu. Na otázku súdu, že otec podal návrh aj v roku 2020 a tento návrh zobral späť, prečo tak učinil, otec uvádza: Vtedy sa to dalo splácať, mal som nižšie výdavky. V súčasnosti mám vyššie výdavky na bývanie, pretože to bola dohoda so starostom, že som uhradil nižšie výdavky. Na otázku súdu, či si otec hľadal nejaké iné výhodnejšie zamestnanie, otec uvádza: Áno, hľadal som si zamestnanie, avšak nikde ma nevzali, pretože som obmedzený len na osem hodín. Potvrdenie o tom, že som si toto zamestnanie hľadal, nemám. V súčasnosti som zamestnaný ako opatrovateľ. Na otázku súdu, akým iným spôsobom sa otec podieľa na výžive svojich detí, otec uvádza: Keď niečo treba a vypýtajú si to, tak im to dám. Na otázku súdu, aby otec uviedol, kedy to bolo a koľko, otec uvádza: R. som dal minulý mesiac 10,00 eur. X. zakupujem sladkosti, ona si peniaze nepýta. S deťmi sa stretávam, keď sú v F., je to v čase, keď je matka pracovne v zahraničí. Deti sú vtedy u starkej a vtedy sa s nimi stretávam.
5. Matka na pojednávaní konanom dňa 30.11.2021 uviedla: S podaným návrhom nesúhlasím. Otec v podstate 6 rokov prispieva nepravidelne výživným, deťom nezakupuje ani darčeky na narodeniny. Po našom rozchode, asi rok platil pravidelne výživné, bolo to v čase, keď pracoval v lese. Nevieť uviesť, aká

bola výška jeho príjmu, ale mám vedomosť o tom, že slušne zarábala. Túto prácu ukončil po tom, čo mal úraz, mal otvorenú zlomeninu, avšak po rekonvalescencii a po ukončení PN sa do tejto práce nevrátil.

6. Otec na otázku súdu, aby uviedol, ako to bolo s tým zranením, ktoré spomínala matka, otec uvádza: Bolo to pracovné zranenie. Nemohol som sa vrátiť do tejto práce, keďže mi to môj zdravotný stav nedovoľuje, potvrdenie o tom nemám, mám to uvedené v lekárskejších záznamoch. Aj v súčasnosti mám takéto obmedzenia, že ja nevydržím stáť vo fabrike, napr. 13 hodín z dôvodu tohto zranenia. Na otázku súdu, či otec potom čo sa vyliečil, mal nejaké iné zamestnanie, alebo kde pracoval, otec uvádza: Nie, nemal som žiadne iné zamestnanie, len som takto chodieval nejakú brigádnicu, žiadne vhodné zamestnanie nebolo. Na otázku súdu, prečo otec sa nedostavil na úrad a z tohto dôvodu bol vyradený z evidencie, tak ako to vyplýva z predmetnej správy, otec uvádza: Nevie, nepamätám sa.

7. Zo správy Sociálnej poisťovne, pobočka Rožňava, zo dňa 26.10.2021, vyplýva, že rodičia detí nie sú poberateľmi dávok nemocenského poistenia, dávok v nezamestnanosti, ani dôchodkových dávok.

8. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Rožňava zo dňa 27.10.2021, vyplýva, že R. D., O.. XX.XX.XXXX, V. B. X, XXX XX B., je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 01.10.2020. Menovaná je poberateľkou prídavku na dieťa od 01.04.2014 v sume 51,00 eur a nie je poberateľkou dávky v hmotnej núdzi, príspevku na bývanie a zároveň nie je poberateľkou rodičovského príspevku. Menovaný U. G., O.. XX.XX.XXXX, V. F. XXX, bol vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 11.03.2019-27.05.2019. Naposledy bol vyradený dňa 28.05.2019 z dôvodu nedostavenia sa na úrad podľa ust. § 34 ods. 6 a 8, bez vážnych dôvodov. Menovaný je poberateľom príspevku na opatrovanie od 01.09.2019 a je vedený ako spoluposudzovaná osoba pri výplate prídavku na dieťa od 01.04.2014. Menovaný nie je poberateľom dávky v hmotnej núdzi a príspevku na bývanie a zároveň nie je poberateľom rodičovského príspevku. Menovaný je poberateľom peňažného príspevku na opatrovanie v sume 508,44 eur (za mesiac október 2021).

9. Zo šetrenia pomerov ÚPSVaR Rožňava zo dňa 12.11.2021 súd zistil, že maloleté deti R. G., O.. XX.XX.XXXX a mal. X. G., O.. XX.XX.XXXX pochádzajú z mimomanželského vzťahu matky R. D., O.. XX.XX.XXXX a otca U. G., O.. XX.XX.XXXX, V. F. XXX. Rozsudkom Okresného súdu Rožňava č. k. 7P/420/2014-30 zo dňa 27.11.2014, právoplatným dňa 19.12.2014, boli v rámci rodičovskej dohody maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný vyživovacou povinnosťou vo výške 70,00 eur na každé maloleté dieťa mesačne do rúk matky. Dňa 06.03.2017 bol zo strany otca podaný na tunajší súd návrh na zníženie výživného pod sp. zn. 7P/72/2017, ktorý odôvodnil nepriaznivým zdravotným stavom v dôsledku pracovného úrazu. Po niekoľkomesačnom dokazovaní súdu dňa 29.05.2018 na súdnom pojednávaní otec prisľúbil, že bude prispievať na výživu svojich detí pravidelne aspoň o 10,00 eur viac ako dovtedy. Svoj návrh vzal späť v plnom rozsahu a žiadal konanie vo veci zastaviť. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 27.06.2018. Dňa 13.05.2020 bol zo strany otca podaný opakovaný návrh na zníženie vyživovacej povinnosti. Svoj návrh odôvodnil tou skutočnosťou, že je poberateľom opatrovateľského príspevku vo výške 430,35 eur, iný príjem nemá, a uvedený opatrovateľský príspevok je popri jeho mesačných výdavkoch nepostačujúci na uhrádzanie výživného na jeho štyri maloleté deti. Následne navrhovateľ na súdnom pojednávaní konanom dňa 16.03.2021 svoj návrh zobral späť v plnom rozsahu a žiadal konanie vo veci zastaviť. Uznesenie pod sp. zn. 7P/93/2020-81 zo dňa 24.03.2021 bolo právoplatné dňa 14.05.2021. Na základe rozhodnutia riaditeľa ÚPSVaR Rožňava, U. J. E. zo dňa 12.10.2021 vo vzťahu k aktuálnej epidemiologickej situácii v okrese E. a v záujme prevencie a ochrany zdravia v súvislosti s ochorením COVID 19 je aktuálne zastavená aktivačná činnosť v obci L., F., M.É. P. a meste E. /sídliisko SEVER/. V týchto lokalitách sa pozastavuje aj výkon terénnej sociálnej práce do odvolania. Z pohľadu najlepšieho záujmu maloletých detí, ktorý kolízny opatrovník v predmetnom konaní háji, poukazujeme na tú skutočnosť, že v uvedenom prípade nie sú splnené podmienky pre zníženie výživného, nakoľko sa otec bezdôvodne vyhýba výhodnejšiemu zamestnaniu, nemá záujem o pracovné ponuky napr. v oblasti lesníctva, v ktorej v minulosti pracoval ako pilčík. Otec sa úmyselne vyhýba plneniu vyživovacej povinnosti napriek tomu, že je v jeho schopnostiach zamestnať sa a dosahovať vyšší príjem ako v súčasnosti dosahuje. V tomto prípade je podľa nášho názoru potreba uplatniť princíp potenciality príjmov osoby povinnej platiť výživné, kedy sa neprihliada len na skutočný príjem povinného, ale vychádza sa z jeho potenciálnych príjmov, ktoré by povinná osoba mohla mať vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav, schopnosti, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zamerania, prax, dopyt na trhu práce. Otec vo svojom podanom návrhu uvádzal skutočnosť, že má v súčasnej dobe nariadené domáce väzenie na dobu troch rokov a preto si do budúcnosti nebude vedieť

nájsť zamestnanie. Uvádzame však, že do tejto životnej situácie sa otec maloletých detí dostal svojim vlastným pričinením spôsobeným nadmerným požívaním alkoholických nápojov, ktoré už v minulosti bol nútený riešiť hospitalizáciou na Psychiatrickom odd. tunajšieho NsP sv. Barbory v Rožňave. Z hore uvedených dôvodov ÚPSVaR Rožňava ako súdom ustanovený kolízny opatrovník navrhuje podaný návrh otca maloletých detí zamietnuť v plnom rozsahu, nakoľko nesleduje ich samotný záujem. Každý rodič má povinnosť v prvom rade zabezpečiť výživu svojho dieťaťa a až následne má právo využiť zostávajúce finančné prostriedky na uspokojovanie vlastných potrieb.

10. Kolízny opatrovník maloletých detí na predmetnom pojednávaní uviedol: Navrhujeme tak, ako bolo uvedené v správe zo šetrenia, tento návrh zamietnuť.

11. Podľa ust. § 62 Zákona o rodine

(1) Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

(2) Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

(3) Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.13)

(4) Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

(5) Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

(6) Ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje.

12. Podľa ust. § 63 Zákona o rodine

(1) Rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nesplní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima.14).

(2) U rodiča, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, súd neberie do úvahy výdavky, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť alebo ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť v takom rozsahu v súvislosti s touto činnosťou, a možnosti a schopnosti povinného posudzuje podľa predpokladaného príjmu, aký by povinný dosiahol, ak by tieto výdavky nerealizoval.

(3) Ak to majetkové pomery povinného rodiča dovoľujú, za odôvodnené potreby dieťaťa možno považovať aj tvorbu úspor. V takom prípade súd uvedie pri určení výživného sumu výživného, ktorá je určená na tvorbu úspor, a uloží povinnému rodičovi, aby túto sumu poukazoval na osobitný účet maloletého dieťaťa, ktorý v prospech neho zriadi rodič, ktorému bolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti. Na nakladanie s prostriedkami na účte maloletého dieťaťa je potrebný súhlas súdu.

13. Podľa ust. § 65 Zákona o rodine

(1) Ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

(2) Súd postupuje rovnako aj v prípade, ak rodičia spolu žijú, ale jeden z nich svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu dobrovoľne neplní.

14. Podľa ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

15. Podľa ust. § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

16. Vykonaným dokazovaním súd dospel k záveru, že návrh otca nie je dôvodný. V tejto súvislosti súd uvádza, že každý rodič má v prvom rade povinnosť zabezpečiť výživu svojho dieťaťa a až následne má právo využiť zostávajúce finančné prostriedky na uspokojovanie svojich vlastných potrieb, pričom zákon nerozlišuje, či ide o nevyhnutné životné potreby rodiča, alebo potreby iné. Otec svoj návrh dôvodí tým, že v čase podania návrhu na zníženie výživného na maloleté deti, je poberateľom opatrovateľského príspevku v sume 508,00 eur mesačne. Jeho mesačné náklady sú v celkovej výške 502,00 eur, vrátane výživného na mal. X. v sume 70,00 eur mesačne, mal. R. v sume 70,00 eur mesačne, mal. U. v sume 50,00 eur mesačne, mal. R. v sume 50,00 eur mesačne. Súčasne si odpykáva trest domáceho väzenia v rozsahu troch rokov, pričom si práve z tohto dôvodu nemôže nájsť prácu. Z pripojeného súdneho spis č.k. 15T/25/2021 súd zistil, že právoplatným trestným rozkazom Okresného súdu Rožňava zo dňa 22.06.2021 bol otec uznaný vinným zo spáchania trestného činu - prečinu nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami (ust. § 294 ods. 1 Trestného zákona) a zločinu nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami (ust. § 294 ods. 2 Trestného zákona), za čo mu bol uložený trest domáceho väzenia vo výmere troch rokov. Z výpovede matky detí vyplýva, že otec si svoju vyživovaciu povinnosť neplní pravidelne už viac ako 6 rokov, ani sa žiadnym spôsobom nepodieľa na potrebách detí. Je zrejmé, že otec si neplnil svoje povinnosti už aj pred tým, ako bol právoplatne odsúdený za úmyselný trestný čin. Otec na podporu ním uvádzaných skutočností tvrdí, že si zamestnanie hľadal, nikde ho však nevzali, pretože je časovo obmedzený na 8 hodín. Skutočnosť, že si otec prácu hľadal, žiadnym spôsobom nepreukázal. Neobstojí ani tvrdenie otca o tom, že je časovo obmedzený pre výkon práce (8 hodín), pretože je všeobecne známe, že pracovný čas zamestnanca, v závislosti od druhu práce, môže mať charakter flexibilného, príp. skráteného pracovného času. Navyše otcovi nič nebráni v tom, aby si prácu hľadal tak, aby plnenie vyživovacej povinnosti k dieťaťu nebolo ohrozené. Podporne súd poukazuje na vyššie cit. trestný rozkaz, na základe ktorého je otec povinný sa v čase od 16.00 do 7.00 hod. nasledujúceho dňa zdržiavať sa na adrese pobytu. Napriek tomu, že otec môže pracovať, keďže má iba trest domáceho väzenia a nie je vo výkone trestu, prácu si žiadnym spôsobom nehľadá, nesnaží sa zvýšiť svoj príjem, a to aj napriek tomu, že má štyri vyživovacie povinnosti k maloletým deťom. V tejto súvislosti súd odkazuje na tzv. „princíp potenciality príjmov“ osoby povinnej platiť výživné, ktorý sa o.i. uplatňuje aj vtedy, keď povinný svojím konaním berie na seba neprimerané majetkové riziká, zahŕňajúce aj takú činnosť, ktorá ohrozuje dosiahnutie príjmu, prípadne vedie až k strate jeho príjmu a tým aj k strate možnosti platiť výživné. Na zníženie (stratu) príjmu povinného súd prihliada len v prípade jednoznačného preukázania takého dôležitého dôvodu, ktorý vznikol objektívne bez zavinenia povinného. Obdobné negatívne dopady na možnosť platiť výživné, aké má konanie povinného, ktorým sa sám bez vážneho dôvodu (nie v dôsledku objektívnych príčin ním nezavinených), vzdal doterajšieho výhodnejšieho zamestnania (s vyšším príjmom) a zamenil ho za zamestnanie menej výhodné, kde dosahuje nižší príjem (ust. § 75 ods. 1 veta druhá Zákona o rodine), má úmyselné protiprávne konanie povinného majúceho znaky trestnej činnosti, za ktoré bol vzatý do väzby a následne mu bol súdom uložený nepodmienečný trest odňatia slobody, pri výkone ktorého došlo k poklesu alebo až strate jeho príjmov. Aj v takom prípade je namieste uplatnenie princípu potenciality príjmov. Skutočnosť, že takýmto konaním sa povinný vzdal objektívnej možnosti platiť výživné, nemôže byť na úkor oprávneného. Opačný výklad ustanovenia § 75 ods. 1 veta druhá Zákona o rodine by viedol k absurdným dôsledkom, medzi iným k tomu, že povinný by sa svojim úmyselným násilným konaním voči oprávnenému s následnou väzbou a právoplatným uložením nepodmienečného trestu odňatia slobody „zbavil“ (alebo mohol „zbaviť“) svojej vyživovacej povinnosti (viď rozsudok Najvyššieho súdu SR z 20. 2. 2019, sp. zn. 3 Cdo 236/2018). Na zníženie, resp. stratu príjmu povinného rodiča, v tomto prípade otca, ktorý podal návrh, by súd prihliadol za predpokladu, že táto okolnosť nastala z objektívnych dôvodov bez zavinenia povinného rodiča. Keďže je otec trestne stíhaný pre úmyselný trestný čin, túto okolnosť nie je možné považovať za objektívnu, ktorá nastala bez jeho pričinenia. Úmyselné konanie otca, za ktoré mu bol uložený trest domáceho väzenia a s tým súvisiace zníženie príjmu, nemôže byť pričítané na ťarchu detí, ktoré jednak nie sú schopné sa samé živiť, ako aj voči ktorým má rodič zákonnú povinnosť usporiadať svoje majetkové pomery tak, aby plnenie vyživovacej povinnosti k deťom nebolo ohrozené. Odhliadnuc od vyššie uvedeného, súd je toho názoru, že súčasne určená výška výživného na maloletého deti nezodpovedá odôvodneným potrebám maloletých detí vzhľadom na ich vek. Keďže otec nepreukázal skutočnosti odôvodňujúce zníženie súdom určeného výživného na maloleté deti, súd návrh otca zamietol ako nedôvodný.

17. Súd o povinnosti nahradiť trovy konania nerozhodoval v zmysle ust. § 57 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote do 15 dní od doručenia v troch vyhotoveniach, ktoré sa podáva na Okresný súd Rožňava a o odvolaní rozhodne Krajský súd v Košiciach.

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa musí okrem všeobecných náležitostí podania stanovených v § 127 ods. 1, 2 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, jeho podpísania a uvedenia spisovej značky tohto konania) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 2 CMP). V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa z. č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.